

TỔNG CỤC TIÊU CHUẨN ĐO LƯỜNG CHẤT LƯỢNG
VIỆN NĂNG SUẤT VIỆT NAM

HƯỚNG DẪN THỰC HÀNH 5S
NHẬN DIỆN LÃNG PHÍ VÀ CẢI TIẾN
HƯỚNG ĐẾN LÀM VIỆC AN TOÀN, HIỆU QUẢ

Hà Nội, 5/2019

Giảng viên: Vũ Hồng Dân, Tư vấn trưởng
Trưởng phòng Tư vấn cải tiến năng suất, VNPI

Viện Năng suất Việt Nam là hạt nhân của Phong trào năng suất quốc gia, cơ quan nghiên cứu và cung cấp các giải pháp, dịch vụ chuyển nghiệp về nâng cao năng suất chất lượng
M1_5S - Copyright © VNPI

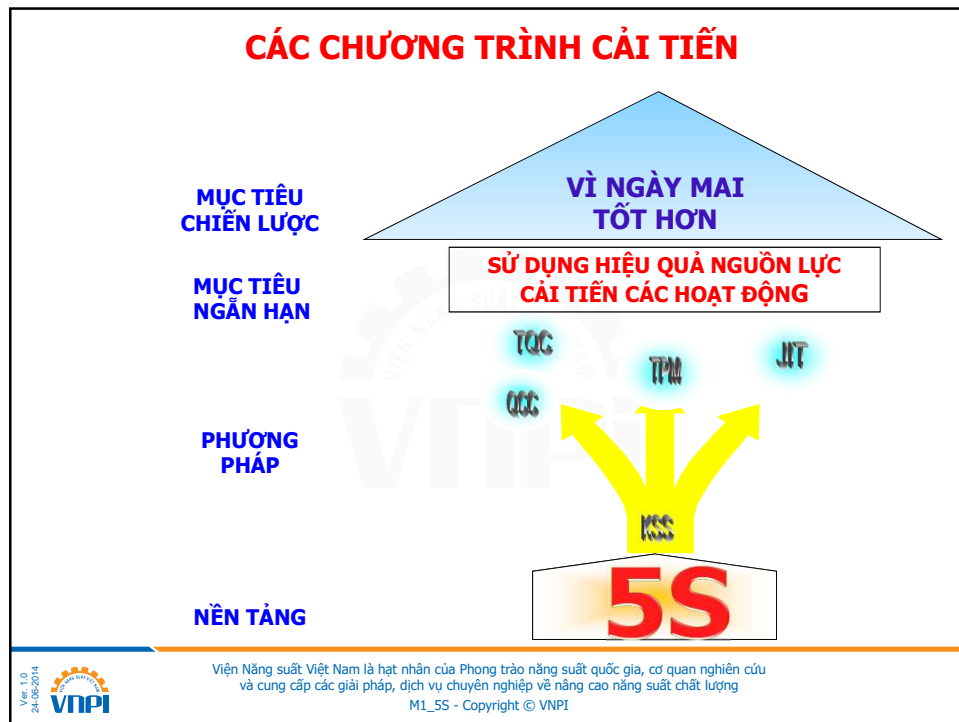
Nội dung

Phần 1: Những nội dung trọng tâm khi thực hành 5S

Phần 2: Nhận diện lãng phí và cải tiến

Viện Năng suất Việt Nam là hạt nhân của Phong trào năng suất quốc gia, cơ quan nghiên cứu và cung cấp các giải pháp, dịch vụ chuyển nghiệp về nâng cao năng suất chất lượng
M1_5S - Copyright © VNPI

5S LÀ GÌ ?

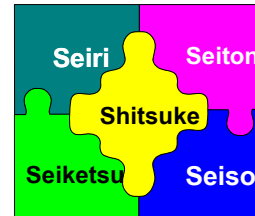
5S là một phương pháp có hệ thống nhằm:

- ✓ **Tổ chức, bố trí các khu vực làm việc khoa học**
- ✓ **Giảm lãng phí và dễ dàng phát hiện sự bất thường**
- ✓ **Xây dựng thói quen và ý thức chất lượng**

Viện Năng suất Việt Nam là hạt nhân của Phong trào năng suất quốc gia, cơ quan nghiên cứu và cung cấp các giải pháp, dịch vụ chuyên nghiệp về nâng cao năng suất chất lượng
M1_5S - Copyright © VNPI

5S LÀ GÌ?

5S là một tập hợp 5 từ của Nhật Bản,
mỗi một từ bắt đầu với 1 âm S

Tiếng Nhật	Tiếng Anh	Tiếng Việt
SEIRI	SORT	SÀNG LỌC
SEITON	SYSTEMATIZE	SẮP XẾP
SEISO	SWEEP	SẠCH SẼ
SEIKETSU	SUSTAIN	SẪN SÓC
SHITSUKE	SELF-DISCIPLINE	SẪN SÀNG

S1

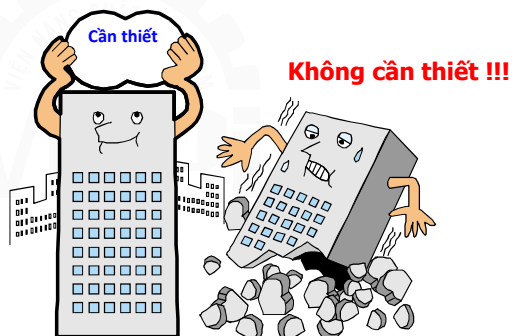
SEIRI - SÀNG LỌC

SEIRI - SÀNG LỘC

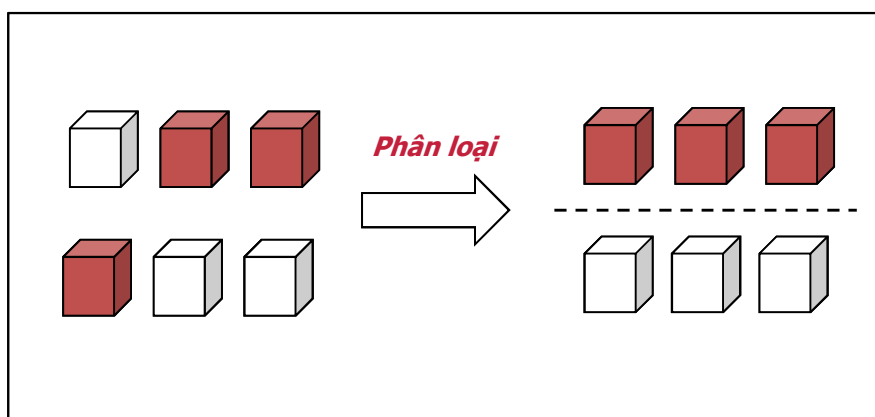
Nghĩa là

Sàng lọc những gì không cần thiết tại nơi làm việc và loại bỏ chúng

Viện Năng suất Việt Nam là hạt nhân của Phong trào năng suất quốc gia, cơ quan nghiên cứu và cung cấp các giải pháp, dịch vụ chuyên nghiệp về nâng cao năng suất chất lượng
M1_5S - Copyright © VNPI

Chữ S đầu tiên: SÀNG LỘC

Viện Năng suất Việt Nam là hạt nhân của Phong trào năng suất quốc gia, cơ quan nghiên cứu và cung cấp các giải pháp, dịch vụ chuyên nghiệp về nâng cao năng suất chất lượng
M1_5S - Copyright © VNPI

8

Ý NGHĨA SEIRI

- ✓ *Làm cho công việc dễ dàng hơn bằng cách loại bỏ các chương ngại vật*
- ✓ *Loại bỏ việc quan tâm đến những vật không cần thiết*
- ✓ *Không bị cản trở bởi những vật không cần thiết*
- ✓ *Ngăn ngừa sự tích lũy của những vật không cần thiết*

Viện Năng suất Việt Nam là hạt nhân của Phong trào năng suất quốc gia, cơ quan nghiên cứu và cung cấp các giải pháp, dịch vụ chuyên nghiệp về nâng cao năng suất chất lượng
M1_5S - Copyright © VNPI

TẠI SAO NHỮNG THỨ KHÔNG CẦN THIẾT LẠI TÍCH LŨY?

- Thay đổi kế hoạch
- Đặt số lượng lớn nguyên vật liệu/không đúng yêu cầu
- Không kiểm soát số lượng/chất lượng đầy đủ
- Đặt hàng chông chéo
- Chỗ lưu kho không đúng hoặc phương pháp lưu kho kém
- Không thiết lập thời hạn lưu
- Máy móc và thiết bị cũ kỹ và lạc hậu
- Hư hỏng do xếp dỡ không đúng

CHỈ MUA/GIỮ LẠI NHỮNG THỨ CẦN THIẾT!

Viện Năng suất Việt Nam là hạt nhân của Phong trào năng suất quốc gia, cơ quan nghiên cứu và cung cấp các giải pháp, dịch vụ chuyên nghiệp về nâng cao năng suất chất lượng
M1_5S - Copyright © VNPI

THỂ NÀO LÀ ĐỐI TƯỢNG CẦN THIẾT?

- Cần cái gì?
- Cần bao nhiêu?
- Cần khi nào?

VIỆC CẦN LÀM S1

STT	Việc cần làm	Yêu cầu
1.	Bắt đầu với khu vực/vị trí công việc cụ thể	Rõ khu vực, rõ vị trí công việc;
2.	Xác định chức năng/nhiệm vụ của khu vực/vị trí công việc đó để làm gì?	Rõ khu vực, rõ vị trí công việc;
3.	Phục vụ ai (Khách hàng)?	Khách hàng nội bộ và bên ngoài Yêu cầu cần đáp ứng
4.	Để thực hiện công việc thì cần những đối tượng/đồ vật gì? - <i>Cái gì?</i> - <i>Bao nhiêu?</i> - <i>Khi nào?</i>	Danh mục đối tượng cần thiết Số lượng tối đa và tối thiểu

S2

SEITON – SẮP XẾP

Viện Năng suất Việt Nam là hạt nhân của Phong trào năng suất quốc gia, cơ quan nghiên cứu và cung cấp các giải pháp, dịch vụ chuyên nghiệp về nâng cao năng suất chất lượng
M1_5S - Copyright © VNPI

SEITON - SẮP XẾP

Nghĩa là

**Tổ chức sắp xếp ngăn nắp những gì cần thiết
theo thứ tự ưu tiên để dễ sử dụng.**

Viện Năng suất Việt Nam là hạt nhân của Phong trào năng suất quốc gia, cơ quan nghiên cứu và cung cấp các giải pháp, dịch vụ chuyên nghiệp về nâng cao năng suất chất lượng
M1_5S - Copyright © VNPI

Chữ S thứ 2: SẮP XẾP

- Sắp xếp nghĩa là “bố trí tất cả vừa đúng đối tượng cần thiết tại các vị trí thích hợp để sẵn sàng sử dụng ngay khi cần”.
- Nguyên tắc «**Tam định**»

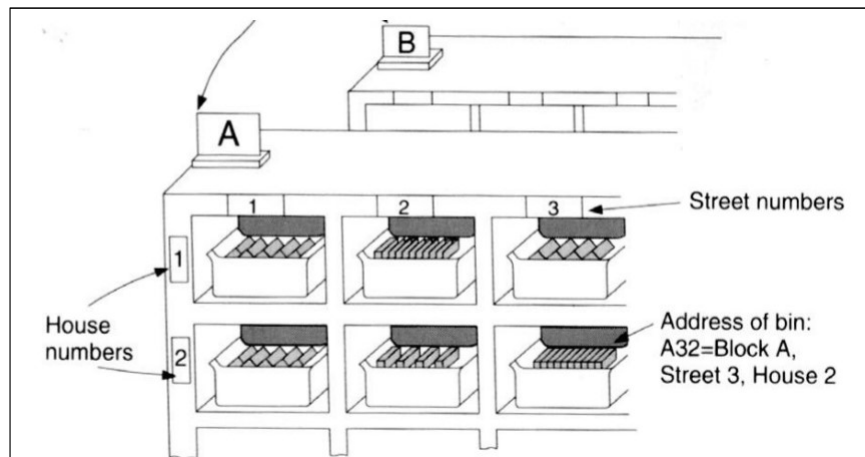
Ví dụ của S2:

Đồ dùng dụng cụ được sắp xếp theo nguyên tắc tam định:

- **Định vị**
- **Định danh**
- **Định lượng**

Để thấy, để lấy và để trả lại

Bản đồ “Đường phố, số nhà”

Ý NGHĨA SEITON

- ✓ Ngăn ngừa việc mất thời gian trong việc tìm kiếm
- ✓ Dễ dàng tìm thấy và lấy ra những thứ cần thiết
- ✓ Làm cho công việc dễ dàng và thuận tiện hơn

Dễ tìm – dễ thấy – dễ lấy – dễ trả lại

Viện Năng suất Việt Nam là hạt nhân của Phong trào năng suất quốc gia, cơ quan nghiên cứu và cung cấp các giải pháp, dịch vụ chuyển nghiệp về nâng cao năng suất chất lượng
M1_5S - Copyright © VNPI

7 NGUYÊN TẮC SEITON

1. Sử dụng phương pháp **FIFO** để lưu giữ đồ vật.
2. Quy định **vị trí cho mọi thứ cần thiết** tại nơi làm việc. Bản đồ 5S – Nguyên tắc **“bản đồ đường phố”**
3. Mọi **hạng mục và địa chỉ cần có nhãn** một cách hệ thống.
4. Sắp xếp mọi thứ để **dễ nhìn** nhằm giảm thời gian tìm kiếm.
5. Đặt các thứ để mọi người **dễ dàng tìm kiếm và lấy ra**.
6. **Phân loại** các dụng cụ đặc biệt với các dụng cụ thông dụng.
7. Sắp xếp theo **thứ tự ưu tiên**: tần suất sử dụng

Viện Năng suất Việt Nam là hạt nhân của Phong trào năng suất quốc gia, cơ quan nghiên cứu và cung cấp các giải pháp, dịch vụ chuyển nghiệp về nâng cao năng suất chất lượng
M1_5S - Copyright © VNPI

VIỆC CẦN LÀM S2

STT	Việc cần làm	Yêu cầu
1.	Tổ chức sắp xếp những đôi tượng cần thiết tại từng khu vực và vị trí công việc từ khu vực chung -> văn phòng -> sản xuất	Tuân thủ nguyên tắc sắp xếp: -Giảm thiểu lãng phí -"Tam định": Định vị, định danh và định lượng; -FIFO: vào trước ra trước -Gắn với thương hiệu và văn hóa DN
2.	Lập sơ đồ chỉ dẫn các khu vực lưu trữ	- Sơ đồ trực quan - Nguyên tắc "bản đồ đường phố"
2.	Dán nhãn nhận biết, phân biệt trạng thái	- Trực quan, dễ nhận biết. Sử dụng màu sắc, biểu tượng - Dễ phân biệt trạng thái
3.	Dấu hiệu cảnh báo các khu vực nguy hiểm, nguy cơ mất an toàn	- Đầy đủ, trực quan

S3

SEISO – SẠCH SẼ

SEISO – SẠCH SẼ

Nghĩa là

Làm sạch, kiểm tra và an toàn

Giữ vệ sinh và ngăn nắp sao cho không có bụi bẩn Nơi làm việc, rác được thu gom và đặt đúng nơi qui định.

Tài liệu, hồ sơ, chứng từ được sắp xếp ngay sau khi làm. Máy móc được lau chùi, bảo dưỡng, để đúng nơi quy định.

Kiểm tra để đảm bảo mọi thứ đặt đúng vị trí và trong tình trạng tốt, tạo điều kiện thực hiện đơn giản Seiri và Seiton.

Viện Năng suất Việt Nam là hạt nhân của Phong trào năng suất quốc gia, cơ quan nghiên cứu và cung cấp các giải pháp, dịch vụ chuyên nghiệp về nâng cao năng suất chất lượng
M1_5S - Copyright © VNPI

Chữ S thứ 3: SẠCH SẼ

- Sạch sẽ là “ giữ các thiết bị xung quanh và nơi làm việc sạch sẽ, hoạt động ổn định và an toàn để có thể sử dụng bất kỳ lúc nào”

Gắn làm vệ sinh với kiểm tra và an toàn

Viện Năng suất Việt Nam là hạt nhân của Phong trào năng suất quốc gia, cơ quan nghiên cứu và cung cấp các giải pháp, dịch vụ chuyên nghiệp về nâng cao năng suất chất lượng
M1_5S - Copyright © VNPI

22

Bố trí thiết bị vệ sinh

- Bố trí thiết bị vệ sinh phù hợp và ở vị trí thuận tiện để sẵn sàng sử dụng
- Chống bụi là một hoạt động rất quan trọng cần thực hiện
- Chặn nguồn bẩn và phòng ngừa

Ý NGHĨA SEISO

- ✓ Giữ cho nơi làm việc an toàn, môi trường làm việc sạch sẽ, trong lành
- ✓ Bảo vệ/ bảo quản được các sản phẩm
- ✓ Ngăn ngừa sự xuống cấp nhanh chóng của máy móc và thiết bị, dễ dàng phát hiện các bất thường

VIỆC CẦN LÀM S3

STT	Việc cần làm	Yêu cầu
1.	Xác định cụ thể đối tượng và tần suất vệ sinh	- 5W1H
2.	Xây dựng các hướng dẫn/tiêu chuẩn vệ sinh, kiểm tra cho các đối tượng cần thiết (MMTB, khu vực đặc biệt...)	- Tiêu chuẩn vệ sinh và kiểm tra
2.	Hướng dẫn thực hiện, cung cấp dụng cụ vệ sinh phù hợp	- Đào tạo về các tiêu chuẩn VS, điều kiện thực hiện và tiêu chuẩn an toàn - Đảm bảo cung cấp đủ các dụng cụ VS cần thiết
3.	Lập và thực hiện kế hoạch VS định kỳ	- Kiểm tra, giám sát
4.	Xác định các rủi ro và cơ hội cải tiến	- Xác định cơ hội cải tiến và chặn nguồn bẩn, nguy cơ mất an toàn

S4

SEIKETSU – SẴN SÓC

SEIKETSU - SẴN SÓC

Nghĩa là

Duy trì và thực hành tốt 3S
Kiểm soát trực quan
Tiêu chuẩn hoá, mã màu
Đánh giá và cải tiến

Viện Năng suất Việt Nam là hạt nhân của Phong trào năng suất quốc gia, cơ quan nghiên cứu và cung cấp các giải pháp, dịch vụ chuyên nghiệp về nâng cao năng suất chất lượng
M1_5S - Copyright © VNPI

Chữ S thứ 4: **CHUẨN HÓA**

- Chuẩn hóa là " duy trì trạng thái ngăn nắp, sạch sẽ cho tất cả mọi nơi".
- Duy trì 3S là nền tảng để thực hành S4.
- Tiêu chuẩn hóa vị trí
- Chuẩn hóa sắp xếp, số lượng

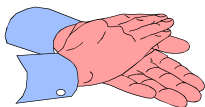

Viện Năng suất Việt Nam là hạt nhân của Phong trào năng suất quốc gia, cơ quan nghiên cứu và cung cấp các giải pháp, dịch vụ chuyên nghiệp về nâng cao năng suất chất lượng
M1_5S - Copyright © VNPI

28

Chữ S thứ 4: Nguyên tắc “Trong suốt”

- Dễ phát hiện và ngăn ngừa sự cố
- Đánh giá định kỳ, kết hợp đánh giá và xác định các điển hình tốt và cơ hội cải tiến

THỰC HIỆN S4 NHƯ THẾ NÀO ?

- ✓ Hãy lặp lại vòng 3S
- ✓ Tạo sự cạnh tranh thi đua giữa các phòng ban
- ✓ Khuyến khích sự tham gia bằng cách lắng nghe ý kiến của họ - KSS (Đóng góp sáng kiến cải tiến)
- ✓ Luôn có ý thức thực hiện tinh thần **3 Tự** (*Tự giác, Tự nghĩ, Tự chủ động*)
- ✓ Đánh giá, ghi nhận sự tham gia và nỗ lực của mọi người.

THỰC HIỆN SEIKETSU NHƯ THẾ NÀO ?

Săn sóc cũng là hành động phòng ngừa

- Giữ cho điều kiện làm việc tốt
- Tạo thành các qui tắc, các tiêu chuẩn làm việc (ngăn gọn và trực quan)
- Lập hệ thống đơn giản

**CHÌA KHÓA ĐỂ THỰC HIỆN THÀNH CÔNG
SEIKETSU LÀ "NGĂN NGỪA" VÀ VỆ SINH !**

Viện Năng suất Việt Nam là hạt nhân của Phong trào năng suất quốc gia, cơ quan nghiên cứu và cung cấp các giải pháp, dịch vụ chuyên nghiệp về nâng cao năng suất chất lượng
M1_5S - Copyright © VNPI

VIỆC CẦN LÀM S4

STT	Việc cần làm	Yêu cầu
1.	Chiến dịch: Tiêu chuẩn hóa các khu vực	- Đặt mục tiêu cụ thể về số lượng các khu vực và vị trí được chuẩn hóa - Trực quan
2.	Lập kế hoạch kiểm tra và đánh giá	- Tự đánh giá - Đánh giá chéo - Độc lập
3.	Tìm kiếm các thực hành tốt nhất	- Tôn vinh - Chia sẻ

Viện Năng suất Việt Nam là hạt nhân của Phong trào năng suất quốc gia, cơ quan nghiên cứu và cung cấp các giải pháp, dịch vụ chuyên nghiệp về nâng cao năng suất chất lượng
M1_5S - Copyright © VNPI

S5

SHITSUKE – SẴN SÀNG

Viện Năng suất Việt Nam là hạt nhân của Phong trào năng suất quốc gia, cơ quan nghiên cứu và cung cấp các giải pháp, dịch vụ chuyên nghiệp về nâng cao năng suất chất lượng
M1_5S - Copyright © VNPI

SHITSUKE-SẴN SÀNG

Nghĩa là

**Tuân thủ kỷ luật tổ chức
Giáo dục ý thức tự giác
Xây dựng thói quen tốt**

Viện Năng suất Việt Nam là hạt nhân của Phong trào năng suất quốc gia, cơ quan nghiên cứu và cung cấp các giải pháp, dịch vụ chuyên nghiệp về nâng cao năng suất chất lượng
M1_5S - Copyright © VNPI

LÀM GÌ ĐỂ ĐẠT ĐƯỢC "SHITSUKE" ?

Đào tạo & thực hành:

- Tuân thủ các qui tắc và các tiêu chuẩn
- Có tinh thần thái độ cải tiến liên tục
- Tạo thành thói quen thực hiện 4S
- Tạo sự cạnh tranh lành mạnh

LUYỆN TẬP SHITSUKE

- Gặp gỡ mọi người với nụ cười thân thiện.
- Chịu khó lắng nghe.
- Định hướng vào cải tiến và tập trung thực hiện.
- Chứng minh tinh thần đồng đội.

LUYỆN TẬP SHITSUKE

- Luyện tập phong cách luôn xem mình là thành viên của một tổ chức có danh tiếng.
- Cố gắng luôn đúng giờ.
- Giữ nơi làm việc luôn sạch sẽ và ngăn nắp.
- Tuân thủ nghiêm ngặt quy định an toàn.

VIỆC CẦN LÀM S5

STT	Việc cần làm	Yêu cầu
1.	Đào tạo về các chuẩn đã ban hành	- Tự đào tạo nội bộ
2.	Xác định các chủ đề/trọng tâm cải tiến	- Cụ thể theo từng giai đoạn - Gắn với giảm lãng phí, an toàn, ... - Sự tham gia rộng rãi của các đơn vị
3.	Thực hiện các hoạt động cải tiến liên tục tại nơi làm việc	- Kết quả cải tiến cụ thể
4.	Đánh giá, tôn vinh và xây dựng các bài học kinh nghiệm	- Các bài học kinh nghiệm

NỘI DUNG CẦN NHỚ

SEIRI	Phân loại Loại bỏ những thứ không cần thiết
SEITON	Tổ chức sắp xếp để loại bỏ/giảm thiểu việc tìm kiếm
SEISO	Làm vệ sinh như là một cách để kiểm tra
SEIKETSU	Kiểm soát bằng hình ảnh, duy trì thực hiện 3S Tiêu chuẩn hoá
SHITSUKE	Huấn luyện mọi người Tuân thủ nghiêm ngặt qui định tại nơi làm việc Xây dựng thói quen tốt

Viện Năng suất Việt Nam là hạt nhân của Phong trào năng suất quốc gia, cơ quan nghiên cứu và cung cấp các giải pháp, dịch vụ chuyên nghiệp về nâng cao năng suất chất lượng
M1_5S - Copyright © VNPI